

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)

Терапевтична стоматологія

для вступників до аспірантури
галузі знань 22 – **Охорона здоров'я**
за спеціальністю 221 – Стоматологія

Полтава – 2024

Програма вступного випробування Терапевтична стоматологія для вступників до аспірантури галузі знань **22 – Охорона здоров'я** за спеціальністю 221 – Стоматологія

«**2024**» **квітня** 2024 року – **21** с.

Розробники:

I. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;

I.M. Ткаченко – д.мед.н., професор, зав. кафедрою пропедевтики терапевтичної стоматології;

I.Я. Марченко – к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. Вступний іспит (співбесіда) – форма вступного випробування, передбачена під час вступу на здобуття третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), що передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника зі спеціальності, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника.

1.5. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту / співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит / співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності складає 0,3 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-балльною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми

21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	Вступник вільно володіє матеріалом з теми, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50,999	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно та/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності

1. Класифікація карієсу
2. Клініка, діагностика, диференційна діагностика карієсу в стадії плями.
3. Клініка, діагностика, диференційна діагностика поверхневого карієсу.
4. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого та хронічного середнього карієсу.
5. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострого та хронічного глибокого карієсу.
6. Диференційна діагностика карієсу.
7. Принципи препарування каріозних порожнин.
8. Загальні вимоги до пломбувальних матеріалів
9. Класифікація пломбувальних матеріалів
10. Показання до застосування амальгами, особливості роботи.
12. Показання до застосування композитних матеріалів, особливості роботи з ними.
13. Показання до односесансного методу лікування періодонтиту.
14. Техніка і методика лікування періодонтиту багатокореневих зубів.
15. Особливості лікування зубів з поганою прохідністю кореневих каналів.
16. Класифікація травматичних некаріозних уражень
17. Етіологія, патогенез, діагностика, лікування некаріозних уражень, що виникають до прорізування.
18. Діагностика, лікування травматичних пошкоджень зубів.
19. Методики пломбування кореневих каналів: -заповнення кореневих каналів пастами за допомогою спіральних (ротаційних) каналонаповнювачів.
20. Методики пломбування кореневих каналів: техніка центрального штифта.
21. Методики пломбування кореневих каналів: техніка латеральної конденсації гутаперчі
22. Методики пломбування кореневих каналів: автоматичне теплове ущільнення (Me Spadden)
23. Методики пломбування кореневих каналів: заповнення каналів термопластичною гутаперчею з центральним штифтом (Термофіл).

24. Зміни СОПР при системних захворюваннях та екзогенних інтоксикаціях.
25. Травматичні ураження СОПР. Зміни СОПР при алергічних ураженнях: алергічні реакції негайногого і сповільненого типу.
26. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Багатоформна ексудативна еритема.
27. Фізіотерапевтичні методи лікування в практичній ендодонтії: діатермоагуляція, внутрішньокореневий електрофорез, депофорез гідрокису міді-кальцію.
28. Індивідуальна гігієна порожнини рота і хімічний контроль зубного нальоту. Предмети і засоби гігієни порожнини рота, методи чищення зубів.
30. Адгезивні системи: характеристика поколінь, техніка застосування, критерії вибору.
31. Вибір методу постендодонтичного відновлення коронкової частини зуба залежно від ступеня її зруйнованості: безштифтові реставрації, штифтові конструкції.
32. Конусно-променева комп'ютерна томографія, візіографія, ендомікрокскопія, ЕОМ та апекслокація в структурі ендодонтичного лікування.
33. Ротова рідина та її роль у захисті порожнини рота, дозріванні емалі, процесах де- і ремінералізації емалі. Гіпосалівація. Ксеростомія.
34. Індивідуальний підбір анестетика залежно від причини та інтенсивності болю, об'єму і характеру стоматологічного втручання та соматичного здоров'я пацієнта.
35. Сучасна рентгенологічна діагностика стоматологічних захворювань. Конусно-променева комп'ютерна томографія: аналіз результатів.
36. Профілактика каріесу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики.
37. Мікробна біоплівка. Механізм утворення, структура, склад мікроорганізмів. Методики видалення біоплівки.

Рекомендована література

Основна:

1. Терапевтична стоматологія: Підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / За ред. Анатолія Ніколішина – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.

2. Терапевтична стоматологія: У 4 т. — Т. 2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсіс: Підручник для мед. ВНЗ III—IV рів. акред. / За ред. А.В. Борисенко. - К.: Медицина, 2010. – 560 с.

3. Терапевтична стоматологія: підручник: У 4 т. – Т. 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін. – К.: Медицина, 2010. – 640 с.

4. Терапевтична стоматологія: підручник: У 4 т. – Т. 3. Захворювання пародонта / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.– К.: Медицина, 2008. – 616 с.

5. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. вищ. навч. закл. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін.; під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА»– Полтава: ТОВ «ACMI», 2016 р. – 439с.

6. Терапевтична стоматологія. Захворювання слизової оболонки порожнини рота / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю., Антоненко, Л.Ф. Сідельникова, О.Ф. Несин, Ж.І. Рахній - Київ: Медицина, 2010. – Т. 4. – 640 с.

7. Періодонтологія і захворювання слизової оболонки рота: in 2 volumes: підруч. для мед. ун-тів, інст., акад. / Борисенко А.В., Линовицька Л.В., Несин О.Ф. та ін.; за ред. А.В. Борисенко, 2018. - 624с.

8. Захворювання слизової оболонки ротової порожнини : навч.посіб. / І.І. Кириленко, І.В.Палійчук, М.М.Рожко. – К.: Медицина, 2016. –352 с.

9. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / І.П.Мазур, М.В.Хайтович, Л.І.Голопихо. – ВСВ «Медицина». - 2018. – 376 с.

Додаткова:

1. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М. Батіг, В.І. Струк. – Чернівці. – 2016. – 227 с.

2. Стандарти надання стоматологічної допомоги населенню України. Терапевтична стоматологія / П.М. Скрипников, Л.Г. Павленко, Д.Р. Шиленко, Ю.І.Мастеров – Полтава, 2009. – Т. 1. – 157 с.

3. Хвороби шкіри обличчя і слизової оболонки ротової порожнини та червоної облямівки губ: навч. посіб. / Л.Д. Калюжна, Г.Ф.Білоклицька. – К., 2007. – 271 с.

4. Додаткові методи обстеження у стоматології: навчальний посібник / Гасюк Н.В., Черняк В.В., Клітинська В.В., Бородач В.О. та ін. – Тернопіль, 2017. – 120 с.

5. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. - 232 с.

6. Алгоритми практичних навичок з пропедевтики терапевтичної стоматології: навчальний посібник. / І.М. Ткаченко, І.Я. Марченко, М.А. Шундрік та ін. - Полтава:ТОВ «ACMI», 2020 р. - 172 с.

7. Algorithms of Practical Skills in Propaedeutics of Therapeutic Dentistry / Tkachenko I.M., Marchenko I.Y., Shundrik M.A. – Poltava: “ASMI”, 2021. – 160 p.

8. Bobyriov V.M. «Pharmacotherapy in dentistry»: навчальний посібник. Vinnytsia: Nova Knyha, 2020.

9. Куроєдова В.Д., Корщенко В.О., Денисенко В.В. Проблеми ВІЛ/СНІДу в стоматології. – Полтава, 2010. – 96 с.

10. Мащенко І.С. Лікування і профілактика каріесу зубів: навчальний посібник / І.С. Мащенко, Т.П. Кравець. – Дніпропетровськ: АРТ-Прес, 2003. – 307с.

11. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями „ортопедична стоматологія”, „терапевтична стоматологія”, „хірургічна стоматологія”, „ортодонтія”, „дитяча терапевтична стоматологія”, „дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2007. – 236 с.

Інтернет – ресурси

1. Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

2. Academia.edu – соціальна мережа для співпраці вчених та пошуку наукових праць. Link: <https://www.academia.edu>

3. Google Scholar або Google Академія – вільна доступна пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. Link: <https://scholar.google.com>

4. ResearchGate - науковий портал та соціальна мережа, засіб співробітництва між вченими з будь-яких наукових дисциплін. Link:<https://www.researchgate.net>

5. ScienceDirect - одна з найбільших онлайн-колекцій опублікованих наукових досліджень. Link: <https://www.sciencedirect.com>

6. Scopus – бібліографічна і реферативна база наукових видань. Link: <https://www.scopus.com>

7. Web of Science – платформа, на якій розміщено бази наукової літератури і патентів. Link: <https://www.webofknowledge.com>

8. Національна наукова медична бібліотека України: <https://library.gov.ua/>

Інформаційні ресурси

- http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologija/terapeuticheskaja/8
- http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html
- <http://nashol.com/2011041354397/propedevtika-stomatologicheskikh>

[zabolevanijskorikova-l-a-volkov-v-a-bajenova-n-p.html](http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika)
- <http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika>
[stomatologicheskikh-zabolevaniy-skorikova.html](http://www.booksmed.com/stomatologiya/153-terapeuticheskaya-stomatologiya-borovskij.html)
- [http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologiya/terapeuticheskaja/8.](http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologiya/terapeuticheskaja/8)
- [http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html.](http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html)
- <http://www.booksmed.com/stomatologiya/153-terapeuticheskaya-stomatologiya-borovskij.html>

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від 13 » квітня 2024 року, протокол № 7